

5. septembra 2024

Poštovana ministarko obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija, gospođo Arberije Nagavci,

Rodno odgovorno budžetiranje (ROB) ima za cilj da osigura da se sredstva budžetiraju i troše kako bi se odgovorilo na potencijalno različite potrebe žena, muškaraca, dečaka i devojčica, koje su identifikovane putem rodne analize. Prema [Zakonu Kosova br. 05/L-020](#) o rodnoj ravnopravnosti, ROB je obavezan za sve javne institucije. Nepoštovanje ove obaveze, kako je definisano ovim Zakonom, predstavlja kršenje zakona i podložno je sankcijama. Takođe, [Vlada je zainteresovana za sprovođenje rodno budžetiranja u okviru svojih obaveza prema Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija \(SDG\), posebno SDG 5, indikator 5.c.1](#); Dodatnom [okviru za javne rashode i finansijske odgovornosti za ocenjivanje rodno odgovornog upravljanja](#) javnim finansijama ([GRPFM](#)); i, najvažnije, kao dobre prakse u finansijskom upravljanju. Sprovođenje ROB-a može doprineti efikasnijem, odgovornijem i transparentnijem trošenju vladinih resursa, uključujući i postizanje rodne ravnopravnosti.

Stoga je Ministarstvo finansija, rada i transfera, putem budžetske okružnice, zatražilo od svih budžetskih organizacija da u svoje zahteve za budžetske alokacije za 2025. godinu uključe prilog koji objašnjava kako njihov budžet za 2025. godinu obezbeđuje ROB.

Posebno je važno da Vlada uključi službenike za rodnu ravnopravnost i organizacije civilnog društva u javne konsultacije koje se odnose na budžet, kao što to zahteva [Zakon br. 03/L-048](#) o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima. U cilju podrške Vladi Kosova u sprovođenju njenih obaveza, Mreža Žena Kosova (MŽK), mreža od 141 organizacije za prava žena, pripremila je ovo pismo sa preporukama za unapređenje ROB-a u Zakonu o budžetskim alokacijama za 2025. godinu. Preporuke su zasnovane na istraživanju i dokazima MŽK o potrebama za napredovanjem rodne ravnopravnosti u Kosovu.

Snažno preporučujemo da Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija (MONTI) direktno investira i podstakne opštine da planiraju pristupačniji budžet za stvaranje više javnih centara i vrtića za brigu o deci. Postavljanjem [konkretnih ciljeva i budžetskih alokacija zasnovanih na sveobuhvatnim procenama potreba, opštine mogu da se suoče sa visokim stopama nezaposlenosti i neaktivnosti](#). MŽK je procenila da bi proširenje opcija za brigu o deci moglo stvoriti [oko 9.899 novih radnih mesta](#) u ovoj oblasti. Pored toga, ovo bi omogućilo većem broju žena da rade i poboljšaju obrazovne rezultate u skladu sa [Barselonskim ciljevima EU](#).

Planiranje [budžeta za povećanje dostupnosti pristupačnih usluga nege, posebno u ruralnim područjima, ključno je za transformaciju neplaćenog rada u brizi u plaćeni rad, angažovanje većeg broja žena na tržištu rada i podršku rodno odgovornom obrazovanju od ranog detinjstva](#).

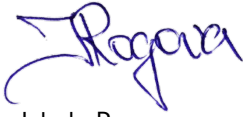
Vlada se obavezala na ove investicije u Nacionalnoj razvojnoj strategiji i sada treba da se izvrše budžetske alokacije. Iako se Vlada oslanjala na međunarodne donacije za unapređenje dostupnosti nege za decu, uključujući sredstva iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA), apelujemo na MONTI da izdvoji više takvih sredstava i snažno podstakne opštine da učine isto. Nadamo se smanjenju oslanjanja na spoljašnje finansiranje kako bi se obezbedili dovoljni i održivi budžetski izvori u budućnosti za ovaj važan prioritet nacionalnog razvoja.

Takođe vas snažno podstičemo da objavite prilog za Budžet 2025. godine vašeg Ministarstva, kako to zahteva Ministarstvo finansija, rada i transfera, i u skladu sa SDG 5.c., objašnjavajući

transparentno kako će vaš budžet za 2025. godinu doprineti unapređenju rodne ravnopravnosti i predviđenim odgovarajućim troškovima.

S poštovanjem,

Igbale Rogova
Izvršna direktorka
Mreža Žena Kosova

